

Rakovnica
1327 - 2008

RAKOVNICKÉ OBEČNÉ NOVINY

Číslo 4

Ročník VIII

Júl
2008

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí obec Rakovnica

Pri výmene slovenskej meny dôverujte bankám

Mgr. Marta Gadušová je poslankyňou OZ, zástupkyňou starostu obce, predsedníčkou Komisie pre kultúru, mládež a šport OZ, podpredsedníčkou MO MS v Rakovnici, členkou ZPOZ-u, riaditeľkou ZŠ v Rožňavskom Bystrom.

Mgr. M. Gadušová

RON ju oslovili a položili nasledovné otázky a tu sú jej odpovede:

Máte zodpovednú funkciu zástupcu starostu obce. Čo je vaša úloha?

Funkcia zástupcu starostu obce je legislatívne vymedzená zákonom č. 369/1990 o obecnom zriadení, Štatútom obce Rakovnica a nadväznými obecnými dokumentami. Úlohami vyplývajúcimi z tejto funkcie je koordinovať činnosť medzi komisiami OZ a OcÚ, prerokúvanie a riešenie návrhov, podnetov a pripomienok v komisiách, podieľať sa spolu so starostom a zamestnancami obce na spracovaní koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce a riešiť iné súvisiace úlohy.

Obec a občania sa pripravujú na zavedenie eura. Na čo sa majú zamerať?

Príprava na zavedenie eura je dlhodobý proces. Euro sa zavedie 1. januára 2009 bez

prechodného obdobia. Duálny obeh bude trvať veľmi krátko, od 1.1. do 16.1.2009. Po skončení duálneho obehu sa slovenské koruny nebudú môcť používať. 8. júl 2008 je dátum, kedy sa dozvieme konverzný kurz eura a my budeme môcť prepočítať naše slovenské koruny na eurá. Pre občanov je dôležitá informovanosť, ktorú nám prinášajú médiá, noviny a letáky, preto je potrebné ich sledovať. V prípade nejasností alebo problémov sa môžu občania obrátiť na obecný úrad, kde jeho zamestnanci poskytnú potrebné informácie.

Čo odporúčate starším občanom? Čoho by sa mali vyvarovať?

Je dôležité, aby si občania nenechávali vysokú hotovosť v slovenských korunách doma, aby si včas, ešte pred 31.12.2008, uschovali slovenské koruny v bankách, kde im ich automaticky prevedú na euro. Aby nevymieňali väčšiu slovenskú hotovosť za eurá mimo bánk, pretože môže ísť o falošné peniaze. Každé podozrivé konanie cudzích osôb je

potrebné ohlásiť na obecnú úradu alebo polícii na č. 158.

Komisia pre kultúru, mládež a šport je dôležitá v rozvoji miestnej kultúry. Čo nového ste zaviedli v tomto volebnom období?

Komisia pre kultúru, mládež a šport pracuje podľa vopred vypracovaného plánu. V tomto kalendárnom roku okrem tradičných podujatí, v spolupráci s Miestnym odborom Matice slovenskej a DFSK Veršínok, realizuje projekt „Povedzte svojim deťom“ venovaný 180. výročiu narodenia najvýznamnejšieho zberateľa a vydavateľa slovenských rozprávok P. E. Dobšinského. V rámci tohto projektu sa uskutočnilo viacero klubových stretnutí a program projektu sa bude realizovať aj v ďalších mesiacoch.

Pri realizácii kultúrnych podujatí v obci je na dobrej úrovni vzájomná spolupráca komisie pre kultúru, mládež a šport s organizáciami: DFSK Veršínok, Miestny odbor MS, KMR, Združenie jednoty dôchodcov, ZPOZ i RON.

Čo nové ste zaviedli v OZ pre skvalitnenie práce poslancov v prospech občanov a obce?

Obecné zastupiteľstvo pristúpilo k tzv. „rajonizácii obce“. Rozdelením obce majú poslanci väčšiu možnosť dôkladnejšie poznať problémy v im určenom obvode a následne ich v rámci možností riešiť, resp. predkladať na ďalšie riešenie OZ a OcÚ. V tomto ohľade bude záležať výlučne na poslancovi, ako bude túto úlohu plniť.

Kedy sa na vás môžu občania kontaktovať?

Každú stredu popoludní od 14.30 do 16.30 hod. na Obecnú úradu v Rakovnici. V nevyhnutnom prípade, po mojej pracovnej dobe, na tč. 058 /7985 267.

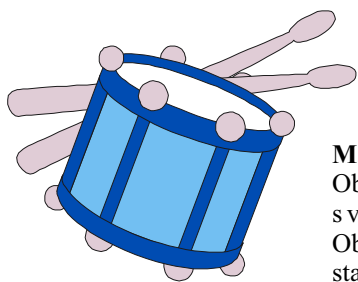
Za rozhovor ďakujem RON.

Záber zo zasadnutia OZ

Foto na str.: Dr. Sabo

UDALOSTI, NÁPADY, INFORMÁCIE, MYŠLIENKY, POSTREHY

Krátke informácie

Priemerný počet

O rozdrobenosti pozemkov spolumajiteľov sme už písali. Podľa ďalšej informácie **priemerný počet** spoluvlastníkov na jednu parcelu je 37.

Kontaktná schránka

Pred vstupom do OcÚ je upevnená kovová poštová schránka. Tá slúži na poštu pre OcÚ, seriózne návrhy, pripomienky a odkazy pre OcÚ a jej pracovníkov.

Asi trafil do čierneho

Na výročnej schôdzi ZO JDS zaznela zaujímavá myšlienka. Predseda organizácie vo vzťahu k istým ľuďom poukázal na ich nevhodné vyjadrovania. „Je ľahké čakať čo urobia iní a potom povedať „Ja by som ...“ Možno týmito slovami, v niektorých prípadoch, trafil do čierneho. Hovorí sa, že tlachať, tárať hlúposti je ľahšie ako tvoriť, robiť. Všeobecne platí zásada „Nehovor, ale urob“! alebo „Vieš to lepšie urobiť? Tak urob“!

Správny sused

Všimli sme si, že jeden občan orezával konáre stromu, ktoré presahovali do susedovho pozemku. Pýtali sme sa ho, prečo to robí a či ho o to žiadal sused. „Sused ma o to nežiadal a robím to pre dobré susedské vzťahy.“ - odpovedal nám. „So susedom dobre vychádzame a chcem, aby to tak bolo i naďalej.“

Špecializovaná zbierka

Občan Ladislav Miškovič má ojedinelú zbierku zvoncov. Sú to špecializované veľké zvonce, ktoré sa dávali kravám na krk. Celkom vlastní 5 nádherných, krásne znejúcich zvoncov.

Máte problém

Občania si vo voľbách zvolili svojich zástupcov do Obecného zastupiteľstva, ale i starostu obce. Mnohí z vás majú nápady, myšlienky, ktoré by bolo dobre realizovať na zlepšenie života v obci. Ďalší majú problémy, ktoré ich trápia, tlačia. Zástupcov občanov poslancov máme aj na to, aby sme im predkladali naše radosti i starosti. Oni, na základe svojich možností, to budú riešiť. Ešte nie sme zvyknutí na to, že to takto funguje. Neriešme veci cez ďalšie osoby, ale priamo a s dôverou sa obracajme na ľudí,

Máme prípady, keď v jednej rodine študujú deti, ale aj ich rodičia.

Prezimovali u nás

Náš spolupracovník si dal úlohu zistiť, ktoré vtáky u nás prezimovali. Podľa jeho zistenia to boli: Sýkorka veľká, belasá, hôrna (lesná). Vrabec domový, Ďateľ veľký, Žlna zelená, Červenka obyčajná, Drozd čierny.

Motocykel

Prvý motocykel v obci vlastnil Ján Koltáš pod Skalicó. Bol to Ogar. Na tú dobu dobrá značka. Zvláštnosťou bolo, že riadiaca páka bola pri nádrži benzínu.

Jarný pohľad na stred obce

Foto: Dr. Sabo

ktorým sme dali náš hlas vo voľbách.

Oprava

V RON č. 1 sú uvedené dôležité informácie, kontakty, telefonické i na mobil. U poslanca Ing. Miroslava Genčiho si upravte jeho pevnú linku na 79 852 59.

Študujú

V obci sa každým rokom zvyšuje počet ľudí študujúcich na vysokých školách. Sú to študenti zo stredných škôl, ale aj dospelí občania. Všetci si dobre uvedomujú význam vzdelávania pre budúci život.

Rádio

Prvé rádio v obci vlastnil (podľa zistenia spolupracovníka RON) obchodník Lissauer. Rádio bolo elektrónkové na batérie.

Auto

Prvé auto mal v obci Ľudovít Fabián pod Vinišky. Bol to automobil značky Spartak. Ďalej nasledovali Zoltán Kožar, Pavol Chlebuš.

Nesúd'me

Súdiť je to najjednoduchšie. Avšak keďže druhého človeka nikdy nepoznáme celkom dokonale, vždy je to chyba! Nechajme ľuďom slobodu

byť inými, než by sme chceli my! Tento postoj je veľmi zriedkavý, ale o to viac si ho ľudia cenia. A ešte jedna stáročná myšlienka Nesúď, ak nechceš byť súdený!

Televízor

Prvý televízny prijímač, elektrónkový s obrazovkou veľkosti podobnej pohľadnici vlastnil Štefan Gonos Mihálik.

Počítač

Počítače sú dnes samozrejmosťou. Pátrali sme, kto prvý v obci vlastnil počítač. Prvým majiteľom počítača bol Ing. M. Genči.

Drukoloje

V klube dôchodcov dňa 3. 2. 2008 sa uskutočnila združená akcia zložená zo zástupcov KK OcÚ, Veršinku, MOMS, ZO JDS, ktorá obnovila starú činnosť vzorovania výšiviek. Účastníci natlačili rôzne vzory na „hantušošky“, ktoré poskytli záujemcom. Drukoloje v dnešnom ponímaní znamenajú tlačenie vzorov na plátno (druken = nemčiny = tlačiť). Drukoloje poskytol Emil Koltáš, ktorého mama túto prácu v minulosti robila.

Motorové vozidlá

Občania sa zaujímali o počte motorových vozidiel v obci. Počty, ktoré náš spolupracovník zistil sú len orientačné, približné. V obci máme: 2 nákladné autá, 115 osobných aut, 25 terénnych aut (gáziky), 10 traktory, 32 motocyklov. Časť z motorových vozidiel sú už historické, zberateľské kusy.

Merali

V obci dňa 2. 4. 2008 boli merané rozvody plynu na zisťovanie možného úniku z potrubí. Merali sa hlavné rozvody a prívody plynu ku skrinkám. Zistené nedostatky urýchlene odstránia. Nebolo by od veci zmerať prívody od skriniek ku spotrebičom. Táto záležitosť už prislúcha

Pokračovanie na strane 4.

NÁŠ ROZHOVOR

Hlavný kontrolór obce je predĺženou rukou občanov

Výsledky z vykonaných kontrol sú predkladané obecnému zastupiteľstvu

Bc. Genčiová Monika v obci Rakovnica vykonáva funkciu hlavnej kontrolórky obce (HKO). Na uvedenú funkciu bola riadne zvolená Obecným zastupiteľstvom v Rakovnici. Práca je to zodpovedná, odborne a časovo náročná. V súčasnosti si to vyžaduje aj neustále sledovanie a štúdium zákonov, vyhlášok, ktoré sa často menia. V našom rozhovore vás zoznámime s úlohami, ktoré súvisia s prácou HKO.

Foto: Súkromný archív

Bc. M. Genčiová

Byť hlavnou kontrolórkou obce je veľmi zodpovedná úloha. Aké vzdelanie ste získali na výkon funkcie?

Kontrolór obce je predĺženou rukou občanov pri kontrole s nakladaním majetku a finančnými zdrojmi obce. Jedná sa o odbornú činnosť, kde je potrebné mať prehľad o zákonoch a normách ekonomického charakteru. Spolupracuje s príslušnými štátnymi orgánmi vo veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu. Aby tieto funkcie mohol plniť, potrebuje k tomu patričné vzdelanie ekonomického charakteru.

Túto podmienku som splnila ukončením strednej ekonomickej školy s maturitou. V rokoch 2003-2004 som absolvovala špeciálny kurz pre činnosť hlavného kontrolóra obce so štátnou skúškou a vydaním certifikátu s celoštátnou pôsobnosťou. Mám odbornú spôsobilosť v oblasti registratúrnej správy. Počas funkčného obdobia som získala vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici na

Ekonomickej fakulte so špecializáciou na ekonomiku verejnej správy a samosprávy. V súčasnosti pokračujem v štúdiu inžinierskeho vzdelania.

Čo je hlavnou náplňou práce HKO v obci?

HKO je odborným pracovníkom obce. Vykonávam kontrolu z hľadiska hospodárnosti a účelnosti prijatých všeobecne záväzných nariadení obce. Skúmam efektívnosť, opodstatnenosť a včasnosť uskutočnených postupov pri hospodárení s finančnými prostriedkami obce a nakladaním s majetkom obce. Vypracúvam odborné stanoviská k návrhom rozpočtu obce na príslušný kalendárny rok a záverečného účtu obce pred ich schválením v obecnom zastupiteľstve.

Komu zodpovedáte za svoju činnosť?

Moju prácu riadi obecné zastupiteľstvo, a to schválením plánu kontrolnej činnosti, ktorý je pre mňa ako kontrolórku záväzný. Výsledky z vykonaných kontrol predkladám priamo obecnému zastupiteľstvu. Najmenej jeden-krát ročne predkladám obecnému zastupiteľstvu súhrnnú správu o výsledkoch kontrolnej činnosti.

Čím sa zaoberáte, aké úlohy plníte?

Úlohy plním podľa plánu kontrol, ktorý je zverejňovaný na úradnej tabuli obce. Svoju činnosť zameriavam na kontrolu vedenia účtovníctva, dodržiavanie vedenia evidencie, oprávnenosť nákupov materiálu, dodržiavania zákonov o výkone prác vo verejnom záujme, vybavovanie žiadostí a sťažností, ktoré sú mi písomne doručené.

Môžu sa na Vás obracať priamo aj občania obce?

Ako som uviedla, kontrola územnej

samosprávy sa vykonáva občanmi obce a kontrolórkou obce Rakovnica. Základným nástrojom kontroly občanmi je právo účasti občanov na rokovaní obecného zastupiteľstva a na verejnom zhromaždení, ale aj právo občanov vyjadrovať sa k predkladaným návrhom všeobecno-záväzných nariadení obce ešte pred ich schválením. Po vyčerpaní týchto možností majú občania právo obracať sa na kontrolóra obce s konkrétnymi požiadavkami a návrhmi.

V akých záležitostiach a akou formou Vás môžu občania kontaktovať?

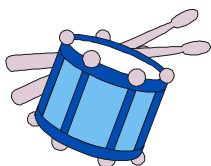
Občania, pokiaľ zistia porušovanie všeobecne-záväzných nariadení obce, majú podozrenie na nehospodárne nakladanie s majetkom obce, neoprávnené použitie finančných prostriedkov obce i ďalšie otázky a problémy súvisiace s mojou funkciou kontrolórky sa môžu na mňa s dôverou obrátiť buď osobne alebo cestou obecného zastupiteľstva.

Moja adresa je: Hlavná kontrolórka obce, Obecný úrad, 049 31 Rakovnica
resp. e-mailová adresa: genciovam@gmail.com

Štúdium i účasť na zasadnutí OZ je pre HKO samozrejmosťou Foto: Dr. Sabo

UDALOSTI, NÁPADY, INFORMÁCIE, MYŠLIENKY, POSTREHY

pokračovanie zo str. 2

o b j e d n á v k a m o d špecializovaných firiem.

Píšu

Podľa informácií nášho dopisovateľa s potešením konštatujeme, že v našej obci sú občania, ktorým záleží na tom, aby sa udalosti, zážitky atď. zachovali. Päť našich, prevažne starších občanov, píše svoje pamäti. Držíme im palce. Nech sa im v písaní darí. Nech vydržia, vo svojej i keď často rodinnej téme, až do konca.

Doplňuje

Naše články oslovujú občanov i o s t a t n ý c h čitateľov. Čítajú ich podrobne, páčia sa im. Média a medzi nimi noviny nemajú za cieľ nahradzovať kroniku ani vedecké publikácie. Snažíme sa zachytiť život udalosti i časť histórie čo najpodrobnejšie. Teší nás, že nás oslovujete s doplňujúcimi informáciami. K článku o našich tesároch nám naša čitateľka predložila ďalšie mená, ktoré radi uverejňujeme. Medzi známých patrili aj Ján Lörinc, Ondrej Belák a jeho syn Vladimír, Ondrej Lešták a synovia Ondrej a Milan, Zoltán Kozár.

Upravil

OcÚ v Rakovnici zabezpečil úpravu cesty na „Povrázkoch“. Cesta bola blatistá v zlom stave pre peších chodcov, ale aj pre autá. Po úprave je už schodná a v dobrom stave.

Poslanecké hodiny

Od stredy 9. 4. 2008 na OcÚ v

čase od 14:30 do 16:30 hod. bude Mgr. M. Gadušová realizovať poslanecké hodiny pre občanov obce. Občania v uvedenom čase sa môžu na menovanú obrátiť s otázkami, problémami, informáciami, námetmi na činnosť, podnetmi atď. Občania veria, že to nebude len prvá lastovička, ale aj ostatní poslanci sa touto formou budú prezentovať a komunikovať s občanmi.

občania našli neznámeho, maloletého chlapca ležať v priekope. Záležalo im na ňom, a preto privolali zdravotnícku službu, ktorá mu poskytla príslušnú pomoc a odviezla ho do nemocnice v Rožňave.

Je registrovaná

Naša TJ Baník sa nemusí znovu registrovať ani zakladať nové združenie. Podľa platných dokumentov TJ Baník v Rakovnici bola zaregistrovaná ako združenie

Za bieleho dňa

V obci opäť psy pohryzli občanov. Dňa 13. 4. 2008 boli na dvoch rôznych miestach pohryzní dvaja občania. Jedna osoba bola pohryzná v časti na „Pjasku“ a dieťa pred obchodom potravín. Dieťa bolo odvezené do nemocnice.

Jednotná linka

OcÚ v Rakovnici má jednotnú pevnú telefonickú linku číslo **058/7883500** od júna 2008. Ostatné telefónne čísla boli zrušené.

Zrušený

Doterajší fax OcÚ je zrušený. Nahradzuje ho nový E-mail: obec.rakovnica@fz.sk

Ozvučenie

Ozvučenie na cintoríne je už zastarané a často sa kazí. OZ spolu so starostom obce hľadajú nový, modernější spôsob riešenia. V pláne majú zakúpenie celej sústavy na ozvučenie vrátane prenosného mikrofónu.

Najstarší muž v obci

Najstarším mužom v obci bol Ján Koltáš. Narodil sa 19. januára 1903. Zomrel 9. apríla 1998 roku. Dožil sa 95 rokov, 2 mesiace a 21 dní.

Internetová stránka obce

Internetová stránka obce bude sfunkčnená. OZ i starosta obce majú záujem ju naplniť, aktualizovať a tak propagovať obec v širokom meradle. Predbežne spracúvajú projekt na využitie stránky. Uvažuje sa aj o zriadení funkcie správcu internetovej stránky obce.

Pohľad na romantický dom

Foto: Dr. Sabo

Častejšie stretnutia

Poslanci Obecného zastupiteľstva v Rakovnici sa dohodli na častejšom neformálnom stretávaní sa mimo zasadnutí. V rámci stretnutí prediskutujú rôzne druhy otázok, ujasnia si stanoviská, promptne sa budú venovať aktuálnym veciam a pod.

Zasadnutie Mikroregiónu

Obec Rakovnica hostila dňa 3. 4. 2008 v zasaďačke Obecného úradu v Rakovnici členov Mikroregiónu Štítnická dolina. Zasadnutie rokovalo o závažných a aktuálnych otázkach ako napr. stav ciest II. a III. triedy.

V priekope

Naši spolupracovníci nám oznámili, že dňa 4. 4. 2008 v miestnej časti Hostinec

dňa 9. 7. 1990 na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor všeobecnej vnútornej správy v Bratislave. Svoju činnosť vykonáva podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov a v znení neskorších predpisov.

Receptár

Na výročnej členskej schôdzi ZO JDS odznela podnetná myšlienka. Išlo o spracovanie receptára starých jedál v obci Rakovnica. Mnohé obce si dali už tú námahu a majú svoje receptáre. Treba pripomenúť, že naše vekové staršie gazdinky si dobre pamätajú a občas aj robia tzv. staré, dobré, chutné jedlá. Zachováme si to naše v slovnej i fotografickej podobe?

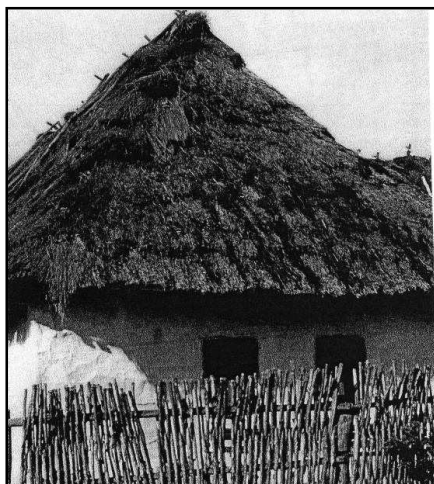
Z HISTÓRIE REMESIEL

Vybudovali veľa pekných domov

Hodnoty, ktoré prežívajú dlhé roky

Naši majstri murári robili dobré meno Rakovníci. Boli to menšie dvoj až štvorčlenné partie, ktoré vystavali, vybudovali v Rakovníci a na okolí veľa pekných domov.

Pri pohľade do minulosti najstaršími obydliami boli chatrče drevenej konštrukcie. Steny boli prepletené prútím a ohádzané hlinou. Strechy pokryté slamou. Podlaha bola zemitá.

Ukážka starého domu aké boli aj v Rakovníci Zdroj: Internet

V 19. storočí sa domy stavali zo skál a válkov. Pokryté boli slamou a neskôr šindľami. Války robili cigáni. Na ich výrobu potrebovali dobrú hlinu, nasekanú slamu alebo plevy, vodu a formy do ktorých dávali zmes. Postup výroby válkov, nepálených tehál, spočíval vo vytvorení zmesi zo spomenutých súčastí. Tie bolo treba dobre premiešať. Miešalo sa nohami. Po vymiešaní sa dávali do formy, zahladili a surové (mokrú) dali vysušiť na slnko.

Zaujímavé bolo ukladanie a počítanie hotových výrobkov. Ukladali sa tak, aby ku každej válke prúdil vzduch. I keď cigáni nevedeli veľmi počítať války ukladali do pyramídy a vždy mali po 50 kusov.

Medzi známymi výrobcov nepálených tehál patrili - Vavrek Samuel (Šamu), Jozef Krištof, Paula Krištofová, Milko (Bukó), Žirko.

Od začiatku 20. storočia sa stavali podpivničené domy z pálených

tehál, pokryté škridlou alebo eternitom. Podlahy boli drevené (palubovky). Moderné domy sa v obci stavali po druhej svetovej vojne s kompletným rozdelením izieb a celkovým vybavením.

Medzi chýrnych, známych murárov patrili Jakubčák Martin (Marton), Jakubčák Ján, Ľudovít Genči (u Matalu), Ondrej Lindák, Ľudovít Lindák, Fabián Štefan (Sunka). Nebolo žiadnym tajomstvom, že každý baník poznal viacero remesiel a podľa potreby ich aj vykonával. Sami si vedeli pomôcť pri stavbe rodinného domu alebo hospodárskej časti. Keď sa stavalo, tak pri stavbe pomáhala celá rodina.

K ďalšej generácii murárov patrili Ján Bradáč, Gabriel Korintuš, František Šikúr, Ján Máťaš (z Hostinca), Ján Molnár (Husár), Ladislav Juhás. V súčasnosti sa murárčinou zaoberá Ján Lindák.

A ni jeden odborník sa nezaobíde bez špeciálneho náradia. Aj murári mali a ešte aj majú svoje náradie. K najčastejšie používanému náradiu patrilo murárske kladivo, keľňa, lyžica - naberečka, zenkel-olovnica, bedničky na maltu, vodováha (vaserváha), drevený meter, šnúra, šurc (zástera), tanisterka (taška na náradie), pozdejšie to bola kožená taška, laty na sťahovanie omietky, šimitó (hladidlo -

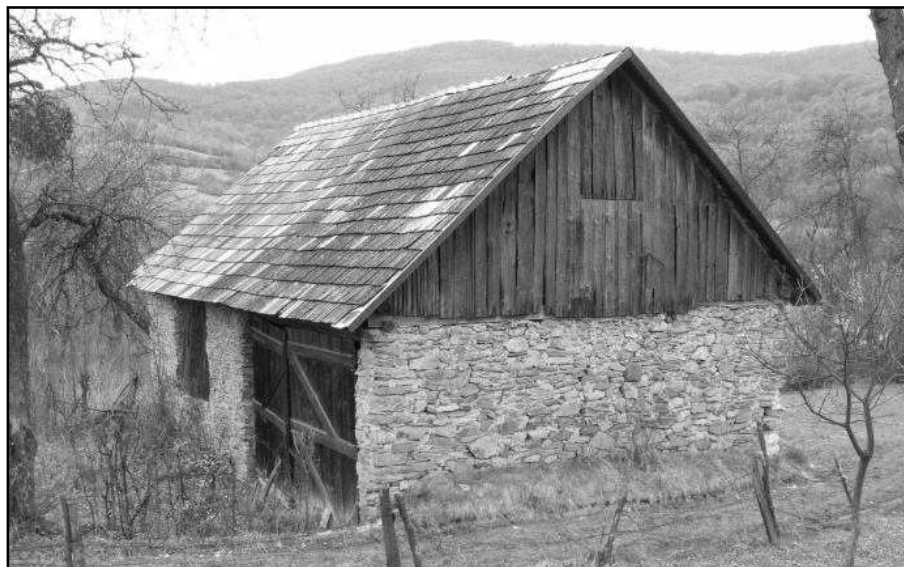
viac druhov), špeciálna plochá ceruzka a ďalšie.

Na záver treba povedať, že cennosť a významnosť obce neposudzujeme len podľa počtu obyvateľov, ale podľa toho akých zručných, umných, múdrych a obetavých ľudí máme. Dôležitou skutočnosťou je ochota navzájom si pomáhať v každodennom živote. Naši murári svojim umom a zručnosťou tvorili hodnoty, ktoré stále prežívajú. Domy postavené v obci i mimo nej sú toho svedkami.

Prof. J. Fabián, Dr. J. Sabo

Ukážka častí domu stavaných z válkov

Pohľad na hospodársku budovu postavenú zo skál.

Foto na str.: Dr. Sabo

ZO ŽIVOTA SPOLOČENSKÝCH ORGANIZÁCIÍ

Unikátna výstava v Rakovnici

Slovenský kras na paneloch

Deň 26. 04. 2008 bol plnohodnotným zážitkom účastníkov unikátnej výstavy „Jaskyne Slovenského krasu svetové prírodné dedičstvo“. Výstavu prezentoval KMR (Klub mladých Rakovníca) spolu s SK (speleoklubom) Minotaurus pri príležitosti Dňa Zeme. Výstava bola inštalovaná vo výstavnej miestnosti KMR, v budove bývalej materskej školy. Milým hosťom výstavy bol starosta obce Ing. O. Lorko a predseda SK Minotaurus Dr. Jaroslav Stankovič.

Dr. Jaroslav Stankovič

Pred vstupom do budovy, kde bola výstava, účastníkov vítal jaskyniar „v plnej výzbroji“ zavesený na lane. Až pri bližšej obhliadke sme zistili, že nešlo o živého človeka, ale figurínu. Figurína prezentovala i fakt, že život

jaskyniar a často visí na lane.

Výstavu otvorila vedúca, štatutárna zástupkyňa KMR Katka Birková. Po privítaní prítomných a hosťov odovzdala slovo Dr. J. Stankovičovi. Známy speleológ (jaskyniar)

výstavu o svetovom prírodnom dedičstve, zvečnenú v textovej i fotografickej podobe a rozloženú na paneloch, sprítomnil voľným, neviazaným výkladom.

Jednotlivé panely boli vkusne usporiadané a tematicky prehľadné. Ich obsahom boli jaskyne Slovenského krasu svetového prírodného dedičstva, geologická stavba a hydrológia krasového územia, morfológia pestrosť jaskýň, geomorfologické tvary jaskýň, sintrová krása jaskýň, život v jaskyniach, jaskyne a človek, ochrana a využívanie jaskýň. Návštevníci výstavy

Pohľad na časť účastníkov vernisáže

sa ďalej, pri prehliadke panelov, zoznámili s povrchovými krasovými útvarmi Slovenského krasu. Bližšie si pozreli panely jaskyne Domica, Krásnohorskej jaskyne, Silicko-gombaseckého jaskynného systému, Dobšinskej ľadovej jaskyne, Stratskej jaskyne, Jasovskej jaskyne.

Všetci prítomní mali možnosť klásť otázky Dr. J. Stankovičovi, ktorý im rád a ochotne odpovedal. Nemôžeme nespomenúť, že počas celej výstavy sa ozývala v miestnosti príjemná hudba, ktorá dala osobitné čaro a podtext výstave. Pre hostí i účastníkov bolo pripravené občerstvenie a tradičné pečivá. „Čerešničkou na torte“ bola premiéra nového filmu o Plešiveckej planine z tvorivej dielne nášho autora, ktorú tvorilo Spirit Studio.

KMR nezabudol ani na mladšiu generáciu detí. Pripravil pre nich zaujímavý zážitkový program. Výstava v našej obci, bola záujemcom sprístupnená celý týždeň.

Text a foto Dr. Sabo

Vstup na výstavu s jaskyniarom (v kruhu)

Foto na str.: Dr. Sabo

Výstava zaujala aj starostu obce

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

UZNESENIE

zo 9. zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 19.05.2008

1/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici berie na vedomie overovateľov zápisnice: Ing. Miroslava Genčího a Eriku Genčiovú
2/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : zrušenie komisie pre rozvoj obec, výstavbu a životné prostredie
3/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : zrušenie komisie pre rozpočet financie a majetok obce
4/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : zrušenie komisia pre ochranu verejného poriadku
4a/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : Plán zasadnutí obecného zastupiteľstva
5/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : zriadenie komisie pre riešenie aktuálnych otázok života obce a schvaľuje za predsedu komisie Mgr. Ladislava Fabiana a schvaľuje za členov komisie: Ing. Miroslava Genčího, Zuzanu Osifovú, Mgr. Martu Gadušovú, Želmíru Nemetovú, Eriku Genčiovú a Milana Hlaváča
6/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici berie na vedomie : uvoľnenie členky Danky Gonosovej a schvaľuje : za novú členku komisie Eriku Genčiovú.
7/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici berie na vedomie : uvoľnenie člena komisie ochrany verejného záujmu Ing. Viliama Kotláša a s c h v a ľ u j e nového člena Milana Hlaváča.
8/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : Plán činností komisie pre ochranu verejného záujmu na rok 2008.
9/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : Plán činností komisie pre kultúru mládež a šport na rok 2008.
10/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : Plán činností komisie pre sociálne veci a dôchodcov na rok 2008.
11/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : Plán činností komisie pre riešenie aktuálnych otázok života obce na rok 2008.
12/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : Celoročné hospodárenie obce Rakovnica bez výhrad.
13/10/2008	Obecné zastupiteľstvo v Rakovnici schvaľuje : uzavretie kolektívnej zmluvy na rok 2008

V Rakovnici 19. 05. 2008

Ing. Ondrej Lorko
starosta obce

Plán riadnych zasadnutí OZ Rakovnica na rok 2008

19. máj 2008

1. Kontrola uznesení
2. Prerokovanie a schválenie plánu činnosti Komisie OZ pre riešenie aktuálnych otázok života obce
3. Schválenie záverečnej závierky obce za rok 2007. Prijatie potrebných opatrení
4. Správa o kontrolnej činnosti HKO v mesiaci apríl 2008
5. Činnosť komisie verejného záujmu
6. Rôzne

21. júl 2008

1. Kontrola uznesení
2. Príprava na prechod na euro prerokovanie konkrétnych opatrení
3. Správa o čerpaní rozpočtu za 1. polrok 2008, rozpočtové opatrenia
4. Prerokovanie správy o kontrolnej činnosti HKO za 1. polrok
5. Schválenie plánu činnosti na 2. polrok 2008
6. Kontrola hospodárenia TJ
7. Činnosť komisie pre kultúru, mládež a šport
8. Rôzne

22. september 2008

1. Kontrola uznesení
2. Prerokovanie činnosti OZ v súvislosti s prechodom na euro, potrebné opatrenia vo VZN
3. Prerokovanie východísk na spracovanie návrhu rozpočtu na rok 2009
4. Činnosť sociálnej komisie, organizačné zabezpečenie akcie „Mesiac úcty k starším“

5. Rôzne

24. november 2008

1. Kontrola uznesení
2. Predloženie odborného stanoviska HKO k obecnému rozpočtu na rok 2009
3. Prerokovanie a schválenie obecného rozpočtu na rok 2009
4. Prerokovanie správy o činnosti HKO za 3. štvrťrok 2008
5. Správa o činnosti Komisie OZ pre riešenie aktuálnych otázok života obce
6. Vyhodnotenie práce OcÚ, návrhy na skvalitnenie práce OZ
7. Rôzne

Poznámka:

1. Súčasťou každého zasadnutia OZ v bode rôzne bude informácia o činnosti OcÚ od posledného zasadnutia, nové poznatky v oblasti legislatívy
2. Interpelácie poslancov

Na prerokovanie závažných úloh, ktoré neznesú odklad do termínu najbližšieho zasadnutia OZ sa zvoláva mimoriadne zasadnutie OZ.

Plán zasadnutí po schválení OZ je záväzný zmeny schvaľuje OZ.

Spracovala: Mgr. Marta Gadušová

ZÁVEREČNÝ ÚČET OBCE

Záverečný účet obce Rakovnica za rok 2007

V zmysle § 16 ods.5 č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy obsahuje:

1. Informácie o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov za rok 2007
2. Hospodárenie Obce Rakovnica
3. Bilancia aktív a pasív

1. Informácia o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov na rok 2007 v tis. Sk

1.1. Príjmy		
Podielové dane	2 948	2 979
Daň z nehnuteľností	104	127
Dane a poplatky za špecifické služby	110	59
Celkové daňové príjmy	3 162	3 165
Príjmy s majetku	162	145
Správne poplatky	264	282
Celkové nedaňové príjmy	426	427
Bežné granty a transfery	3 908	3 908
Príjmy celkom:	7 496	7 500
1.2. Výdavky		
Mzdové náklady	1 962	1 754
Bežné výdavky	885	1 233
Celkom bežné výdavky	2 847	2 987
Kapitálové výdavky	4,337	4,539
Celkom výdavky	7,184	7,526

2. Hospodárenie Obce Rakovnica

Obec Rakovnica ukončila rozpočtové hospodárenie za rok 2007 nasledovne:

- Prebytok hospodárenia z r. 2006	202 000 Sk
- Rozpočtové príjmy celkom za r. 2007	7 500 000 Sk
- Rozpočtové výdavky celkom za r. 2007	7 526 000 Sk
- Prebytok hospodárenia za r. 2007 na účte 933	176 000 Sk

3. Bilancia aktív a pasív k 31.12.2007

Bilancia aktív a pasív je vyjadrená v súvahe obce k 31.12.2007, ktoré sú súčasťou záverečných výkazov za rok 2007.

Obec Rakovnica je gestorom výstavby skupinového vodovodu R. Bystré, Rakovnica, Rudná, Kružná a Brzotín. Hodnota rozostavaného vodovodu je 36 400 000,- Sk, vedené na účte 042 obstarávanie.

Majetok obce overený k 31.12.2007 sa rovná súvahe ROPO SFOV 2-01 a Poznámkam k účtovným výkazom k 31.12.2007.

Čistý majetok obce bez záväzkov k 31.12. 2007 je **46 234 655.- Sk**
/vrátane skupinového vodovodu 36 400 000.- Sk/.

Obec Rakovnica má dostatok finančných prostriedkov a majetku na zabezpečenie riadneho chodu účtovnej jednotky, ktoré zabezpečuje dlhodobú trvácnosť účtovnej jednotky.

Ing. Ondrej Lorko , starosta obce

SPOLOČENSKÁ KRONIKA, Z RAKOVNICKÉHO NÁREČIA

Prísaha babice

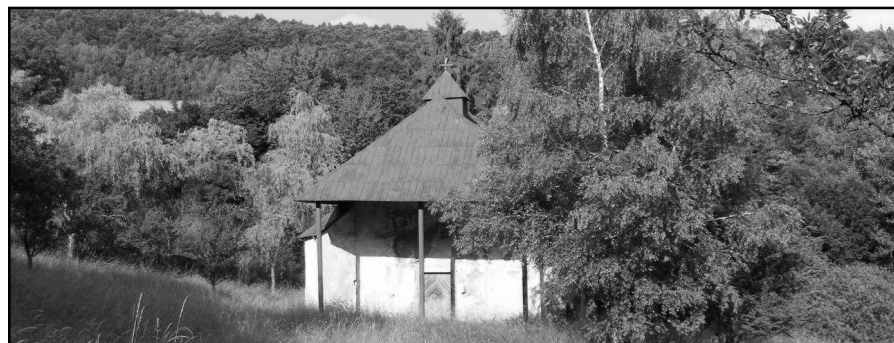
Deti sa rodia odkedy človek žije na tejto planéte. Spočiatku si pomáhali samé ako vedeli neskôr sa vyprofilovala nová funkcia, úloha, poslanie, pomoc i rada babica. V Rakovnici boli známe mená babíc ako Zuzana Fekete, Baffiová Júlia, Fabiánová Mária, Benková Mária. Prvé z nich svoju profesiu získali od predchádzajúcich žien, ktoré túto úlohu robili. Štvrtá vyštudovala príslušnú školu a pracovala profesionálne. Mnohí žijúci občania obce prišli na svet vďaka nim a s ich pomocou.

Babice vždy požívali vysokú úctu i miesto v spoločnosti. Vážili si ich občania a príslušnú pozornosť im venovala aj cirkev. Babice v minulosti boli najprv v skúšobnej dobe a až po prísahe pred oltárom mohli vykonávať svoju prácu.

Prísaha sa uskutočnila 9. februára na Deň očisťovania panny Márie čiže na Hromnice. Do pozornosti vám dávame dobovú prísahu v nasledujúcom znení:

„Já Zuzana Fekete prisahám pred vševědúcím pánom Bohom a před tímto křesťanským lidem, že ja ako najlepšie viem a môžem, tak svedomite rodičkám pri pôrode pomáhať, ich i novorodené dietky opatrovať chcem a budem. Ďalej sľubujem, že žiadnu ani chudobnú ani bohatú rodičku, ani vo dne, ani v noci bez porady a pomoci nezanechám, ale vždy k pomoci hotová budem. Taktiež nedopustím, aby pri pôrodoch kde ja budem niečo zlého a hriešneho sa stalo a jestliže by sa predsa prihodilo niečo zlého, to hneď i vinu i vinníka predstaveným cirkevným alebo obecným oznámim. Ale čo iného a nehriešneho pri pôrodoch sa prihodí, to klebetiť a roznášať nechcem a nebudem. Tak mi pomáhaj Boh otec, syn i Duch svätý, požehnaný na veky vekom. Amen.“

Prísaha je prevzatá z kroniky písanej P. E. Dobšínským

Panoramatický pohľad na kostol sv. Márie Magdalény

Foto: S. Elexa

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Oslava životných jubileí

Bradáč Ľudovít

85 rokov

* 23. 06. 1923

Genči Ladislav

70 rokov

* 15. 07. 1938

Genčiová Helena

65 rokov

* 26. 07. 1943

Jubilantom srdečne blahoželáme

Z domáceho slovníka

Rakovnické nárečie	
kika	- vlasy zapletené a stočené na hlave - nosili vydaté ženy
fringnúť	- utiecť
odfringnúť	- odletieť
štringel	- vrkoč z vlny alebo priadze na tkanie
zapotrošiť	- odložiť nevedno kam
baršon	- zamat
sevät	- druh látky na dámske šaty
zavíjanka	- polnočný obrad na svadbe, keď sa nevesta prezliekla do civilných šiat
pristaš	- muž, ktorý sa priženil k žene
budapešťianky	- dámske topánky s plným opätkom
korkačky	- dámske topánky s korkovým opätkom
kyvetovať	- zvolávať niekde
kutatovať	- prehľadávať
zúzik	- kurací žalúdok (nedobrý ako zúzik)
smašne	- s chuťou
temänice	- suchá koža na hlave vo vlasoch
lón	- výplata
foršuch	- záloha
zdýbat	- zohnať
znoj	- pot
pájazovať	- chytať sa na niečo so zlým úmyslom
čomó	- za väčšiu hrst'
čupor	- skupina rastlín
verkolášiť	- pozeráť veľkými očami
kervašne	- horko ťažko
chraputlina	- chrchle
stupka	- nádoba z dreva na drvenie maku
čokor	- kytica
Zbiera: R. Hudecová	

HISTÓRIA, ŠTATISTIKA

Staré rodné mená prežívajú

Odkiaľ pochádzame, ako sa dostali k nám naši predkovia? Kedy sa kto prisťahoval? Ako sa šírili rodné mená? Kto sú naši predkovia? Takéto a podobné otázky nás, v určitom veku, napadajú a radi by sme poznali svoj rodokmeň. Dnes je to možné, dá sa obrátiť na odborníkov a oni vám zistia čo a ako bolo s vaším rodom.

My sme si dali iba malú úlohu a to aspoň marginálne presondovať najčastejšie vyskytujúce sa priezviská v obci. Uvedomujeme si, že to nebude vyčerpávajúce a ani nemôže byť. Možno vás budeme motivovať k tomu, že sami si zistíte svoj rodokmeň.

V minulosti, v kolíske obce na Magdaléne, stáli železiarske domky a sedliacke usadlosti. V 16. storočí sa najčastejšie vyskytovali rodné mená Bodnar, Kristan, Fabian, Kožar, Kováč, Kvacan, Nemeth, Šyndler, Vozár.

V 17. storočí po povstaniach, hladomore, rôznych nemociach spolu žili sedliaci a želiari. Najčastejšie rodové mená boli - Fekete, Christan, Ferenc, Kožar, Kvacan, Kochen,

Kuzma, Leštach, Lipták, Mikloš, Nemet, Oláh, Šimko, Pete.

V 18. storočí po nákazlivej chorobe - moru ostal v obci veľmi malý počet ľudí. Pramene udávajú, že ostalo len desať ľudí. (Stalo sa to preto, lebo okrem pohromy, ktorú spôsobil mor sa časť občanov odsťahovala na Dolnú zem). Do obce prišli noví osadníci. Najčastejšie mená sedliakov a želiarov boli - Benko, Bradáč, Burkovský, David, Fabian, Genči, Gonos, Koltáš, Kožar, Lešták, Lörinc, Majerník, Németh, Palenchar, Pastor, Petermanovský, Popálení, Sedlák, Terjak, Tóth, Sedlár.

Preskočíme desiatky rokov a všimneme si, ktoré rodné mená sa najčastejšie vyskytovali v roku 1994. Najpočetnejšie priezviská boli - Benko, Belák, Bradáč, Čapo, Fabián, Gallo, Genči, Gonos, Hlaváč, Koltáš, Lešták, Lindák, Pástor, Máťáš.

V roku 1995 sa situácia veľmi nezmenila. Podľa informácií z internetu sa najčastejšie vyskytovali priezviská - Fabián, Pastor, Genči, Gonos, Čapo, Lešták, Hlaváč, Koltáš, Bradáč, Máťáš,

Belák, Kožar, Doboš.

Pri ščitani obyvateľov v roku 2001 sme sa dozvedeli, ktoré rodové mená sa vyskytovali najčastejšie, ale aj ktoré nové priezviská v obci pribudli. Ak sme ich porovnali s rodovými menami z roku 2007 tak sme prišli k záveru, že sa dosť opakujú. Náš spolupracovník si dal tú námahu a pokúsil sa zosumarizovať poradie i počet priezvisk (rodných mien). Vo výpočte neuvádzame zvlášť mužov a ženy. Uvádzame len rodové meno a v zátvorke počet nositeľov priezviska. Podľa databázy OcÚ k dvanástim najčastejším sa vyskytujúcim priezviskám patria Fabián (35), Čapo (20), Genči (19), Máťáš (16), Lešták (15), Bradáč (14), Koltáš (13), Hlaváč (12), Kóna (12), Lindák (12), Pástor (12).

Na základe uvedeného prehľadu a trochu aj historického pohľadu niektoré rodové mená majú hlbokú históriu. Ich nositelia prežívajú storočia. Ak chcete viacej vedieť o výskyte svojho rodného mena aj mimo obce môžete navštíviť webovú stránku Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV. Hlavná stránka: <http://slovník.juls.savba.sk/>. - sadr -

Ukážky starých fotografií

Foto: Súkromný archív

Štatistický prehľad narodených a zomrelých v rokoch 2000 - 2007

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Narodení	5	4	0	0	5	1	2	4
Zomrelí	14	9	16	7	6	7	10	17

Poznámka: Narodení - všetky deti aj prisťahované (tu žijúce)
Zomrelí - len obyvatelia obce Rakovnica

Spracoval: -br-

Z KULTÚRY

Splnené očakávania detí

Slniečny deň, veľa zážitkov, radosť z hier

Nedeľa 1. 6. 2008 bola nádherná, slnečná a pre deti zvlášť úžasná, plná zážitkov. Všetko bolo pekne pripravené od rána. Čakalo sa na prvých hostí, deti z Rakovnice, ktoré na ihrisku TJ Baník oslavovali svoj deň - Deň detí.

Obecným rozhlasom boli ráno všetky deti pozvané na oslavu, súťaže, nové zážitky, pekné odmeny spolu so svojimi rodičmi na miestne ihrisko. O kolo deviatej hodiny postupne prichádzali naši najmenší hostia, plní očakávania sami alebo s rodičmi. Víťala ich hudba, ktorú zabezpečilo KMR. Pri vstupe obdržali sladkosti a občerstvenie.

Po celom ihrisku boli pre nich pripravené jednotlivé stanovištia na ktorých ukázali svoju zručnosť, šikovnosť, odvahu. Každé stanovište poskytovalo niečo zaujímavé i nevšedné. S chuťou i vervou sa všetci

Preťahovanie lanom

mini bedminton. Pohybu a radosť bolo nadostač.

Do kruhu súťaží zasiahlo KMR, keď deti ale i niektorých dospelých zapojili do preťahovania lanom. Na súťažiacich bolo radosť

pozerať. Zaujalo ich to natoľko, že v preťahovaní lanom pokračovali niekoľkokrát za sebou. Zrazu sa objavili farebné lopty a po celom ihrisku všetko, čo malo nohy ich naháňalo, šantilo s nimi, skákalo, kopalo len sa to tak hemžilo deťmi a loptami.

Po skončení súťaží bolo vyhodnotenie a odmeňovanie. Týmto vyvrcholením sa Deň detí aj ukončil. Pravdu povediac domov sa nikomu veľmi nechcelo. Veď všetkým prítomným bolo dobre, veselo a i počasie dobrej atmosféry prialo.

Na zdarnom priebehu Dňa detí mali hlavný podiel organizátori podujatia. Poslanci obecného zastupiteľstva, mládež, KMR, OcÚ, sponzori i ďalší prispeli k tomu, že deň sa vydaril a očakávania detí, rodičov boli splnené.

Text a foto: Dr. Sabo

Šup a kruh je tam

pustili do súťaží. Niektorým sa to tak zapáčilo, že isté stanovištia si aj zopakovali. Odvahou bolo prejsť tmavým pláteným tunelom. Kopanie na mini bránku chlapcom šlo ľahko, ale i dievčatá za nimi nechceli zaostať. Hádzanie plastovými kruhmi na drevený kôl nebolo také jednoduché, ako sa na prvý pohľad zdalo. Deti to však urobili. Házať do vyznačeného kruhu dokázali temer všetci.

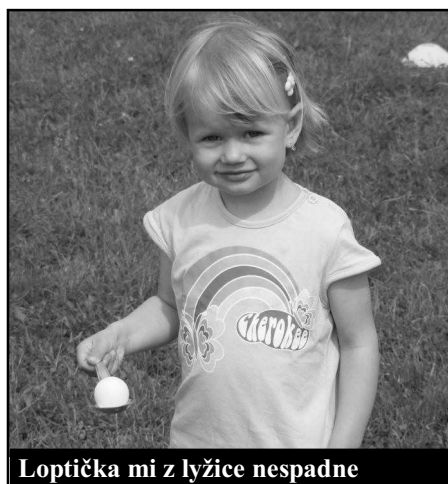
Doma si môžete skúsiť nieť pingpongovú loptičku na lyžici a pritom sledovať a prekonávať kľukatú cestičku. Nie je to jednoduché, ale zaujímavé. Vo finále si mohli zahrať

Ja som rýchly

Chytila som ju

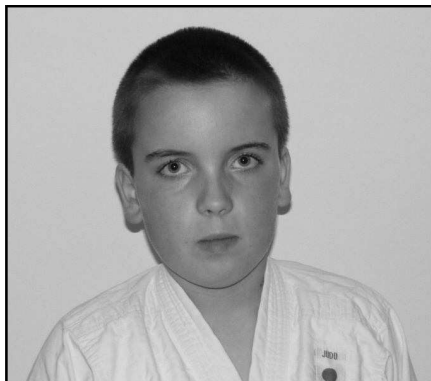

Loptička mi z lyžice nespadne

ZO ŠPORTU

Náš nádejný džudista získal ocenenia

Stanislav Blahút z Rakovníce je žiakom štvrtého ročníka Základnej školy v Rožňavskom Bystrom. Od roku 2007 je členom JUDO CLUBU pri TJ Elán v Rožňave.

Stanislav Blahút

Tento šport si zvolil preto, že je dynamický, akčný, plný aktívneho pohybu, sebaovládania i radosti z úspechu. V klube sa stretávajú dvakrát v týždni. Má tu veľa nových priateľov s ktorými si dobre rozumie. Aktívne sa zapája do súťaží. Výsledkom poctivého tréningu sú ocenenia, ktoré získal.

Doteraz má päť diplomov a dve medaile. Všetky sú pre neho cenné, ale zvlášť si váži Diplom a pamätnú medailu získané v 15. ročníku Medzinárodnej veľkej ceny mesta Bardejov za tretie miesto zo dňa 26. 04. 2008 a nasleduje Diplom so striebornou medailou získané v Medzinárodnej veľkej cene mesta Michaloviec v 38 ročníku za druhé miesto zo dňa 24. 05. 2008.

Stanislav Blahút má pred

sebou ďalšie tréningy, súťaže a veríme, že aj úspechy. V športovej činnosti mieni naďalej pokračovať.

- sa -

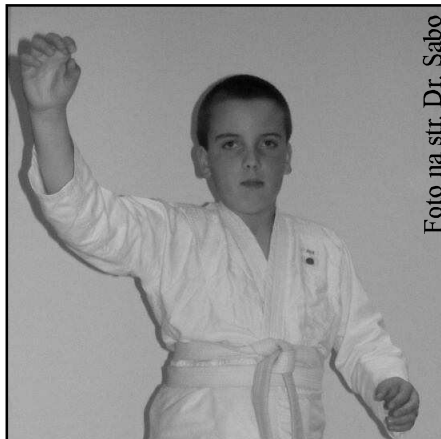

Foto na str. Dr. Sabo

Stano v športovom odeve

Futbalový klub TJ Baník v Rakovníci

Foto: Dr. Sabo

Horný rad zľava: Rakay Peter, Fabián Ladislav, Sedlák Ľuboslav, Hrnčiar Štefan, Bodor Miroslav, Domik Štefan, Máte Peter, Čižmár Igor, Hencel Peter, Skalický Ivan

Dolný rad zľava: Ďurán Bašták Jozef, Vilim Ján, Viola Tibor, Šály Marek, Mátáš Viliam, Lörinc Ladislav, Rabas Ladislav

Rakovnícké obecné noviny * Vydáva: Obecný úrad v Rakovníci * Periodicita: Štyrikrát ročne a ďalej podľa potreby * Registrácia: Okresný úrad v Rožňave pod číslom: Ďa 23/2001 zo dňa 30. 1. 2001 * Redakcia: Obecný úrad, Rakovníca, č.150, tel.:058/7883500, fax: 058/7883500, e-mail: obec.rakovnica@fz.sk * Šéfredaktor: Dr. Jozef Sabo, CSc. - mobil - 0902966093 * Zástupca: Mgr. Ladislav Fabián * Technický redaktor: Slavomír Elexa (slavexa@seznam.cz) * Redakčná rada: Ružena Hudecová, Maroš Lešták, Slavomír Elexa, Katarína Nociarová, Ľuboslav Sedlák * Tlač: Polygrafia O&S, s. r. o., Slavošovce * Náklad: 200 výtlačkov * Distribúcia: Zadarmo do všetkých domácností v Rakovníci * Neprešlo jazykovou úpravou * Redakcia si vyhradzuje právo články redakčne upraviť, krátiť alebo neuverejniť. Uverejnené príspevky nehonorujeme * Nevyžiadané rukopisy nevraciamy a nearchivujeme * Články nemusia vyjadrovať stanovisko redakcie * Vyšlo 02. 07. 2008.